

כל הסיפורים במקום ושום דבר מהסוג הזה לא שמעתי. כמעט כל הבחורות במקום היו מה שנקרא „בחורות טובות“ שנספטו על עבירות משמעת קלות.

שום ריח עד כדי עילפון לא נדף מהחדר ריח והמקום היה נקי ביותר. בקשר לארור חות, הרי שהן היו מתבצעות בצורה תרברר תית ונינוחה ביותר והמוון אופייני למחנות צה"ל. אני לא יודעת על מה מדברת הן היילת ר. שסיפורה התפרסם אצלכם, אבל אני הוספתי למשקלי איזה ארבעה קילוגרם במשך שהותי שם. האווירה במקום היתה משהו הדומה למחנה טירונות, מבחינת נוהליקמה, מיסדרים, ארוחות וכיבוי אורות.

גם העבודה התנהלה באווירה נעימה ולא כפייתית — כפי שמתארת החיילת ר. — סוהרת אחת היתה בחברתנו, עובדים מעט (שעה בערך) עם 10 דקות הפסקת עישון. מהבחינה הרפואית הרי מי שנוקקה לכדור

(המשך ממעמד 6)

לבנון ואת תוצאותיה כרע הכרחי. הכתבים הצבאיים כמעט ולא דיווחו על ההרס, וכשעשו זאת דאגו תמיד להדגיש את השקיות הנפלא. מעשה ידי צה"ל באיזור. אך כל מי שנסע בכפרים בית-ג'בייל, ראשי, דונין, קאנא, ג'ויא, עבאסייה, באזוריה, נאקורה, ואפילו בתיבנין שנכנעה, לא יכול להחמיץ את מאות הבתים ההרריים, סים, המופגזים, המופצצים, המושככים, הן פרוצים, הבוזזים והנטושים.

למען האמת, צה"ל פעל פה ושם לעזרת התושבים. בשבועיים הראשונים חולק מוון בכמויות גדולות בין התושבים שנתורו ולא היו תופעות של רעב. עתה הופסקה פעולה זו. הופל מחדש בית-החולים בתיבנין, ומספר אמבולנסים צבאיים סוירו בין הכפרים. מספר קטן של מיבנים טרומיים וצריי פונידיקט ניבנו בכפרים ג'ויא ועבאסייא וצה"ל איפשר לאלפי פליטים לשוב ל- בתיהם.

אך כמה פעולות הומניטאריות כאלו אינן יכולות למחות את תוצאותיה של זוועה אחת מתמשכת, שהערכות זירות מייחסות לה מעל 1200 הרוגים אורחיים וכ-160 אלף פליטים.

לדעתי יש שתי תוצאות אפשריות מיי דיות למלחמת הליטאני:

● שקר עצמי — עם ישראל בעורף ובצבא מגלה נטייה להתכחש עובדתית, ובעיקר ריגשית, למה שקרה. הצרה היא שיותר מדי ישראלים — חיילים סדירים, חיילי מילואים ומטיילים למיניהם — ראו את הנעשה. לעולם לא נוכל לטעון שלא ידענו.

● מוסר הצבא — חוששני שלאחר אמת המידה שנקבעו במיבצע הליטאני יהיה קשה בעתיד לבלום את צה"ל מלבצע פגיעות חמורות ומיותרות באוכלוסייה אזרחית.

אני מאמין שניתן להימנע משתי סכנות אלה על-ידי נטילת אחריות למה שאירע, הכאה רבתי על חטא וניסיון לפיצוי כללי וריאלי של האוכלוסייה שנפגעה.

משה הופמן, ירושלים

סטאלאג החיילות

הודעוהי לקרוא את הכתבה המחרידה מכלא נשים צבאי מס' 400 (העולם הזה 2121). ומעשים איומים ומחרידים כמו אלה המתוארים בכתבה מתרחשים לא אישם, באי-השדים, אלא במחנה צבאי מפורסם של צה"ל, הנמצא בלב המדינה. וקצינת חן ראשית לא מודעת לתנאים התת-אנושיים, בהן מוחזקות החיילות בכלא הצבאי. ומה עם הרמטכ"ל החדש, הדוגל במישמעת ברזל ושמירת חוק וסדר? האם הוא יעבור בשתיקה על הכתבה המזועזעת הנ"ל?

לאור הנאמר בכתבה והנהוגים המחרידים בכלא הצבאי להיילות, האם יש לנו עוד זכות מוסרית להתהדר ב„מה טובו אוהליך יעקב משכנותיך ישראל“? פליאה היא בעיני שהעולם הזה, שפירסם כתבה גדושת פרטים מזועזעים, לא הגיב יותר עליהם אפילו בשורה אחת. האם כל סוהרת מעוותת הישר בעיניה תעשה, ואין פוצה ומצפץ? יוסף פרידלמן (בנצ"ר), תל-אביב

ברצוני להתייחס לכתבתכם „סטאלאג היילות“. אין אני יודעת אלו קריטריונים יש לכם לפירסום כתבה המתימרת להציג עובדות, אולם למיקרא כתבתכם הנ"ל אני נוטה להאמין כי בכלל אין לכם קריטריוני נים כאלה.

לעצם העניין: בתקופת היותי חיילת נשפתי לשבע ימי מחבוש (לפני שלוש שנים, ואל תבואו לספר לי כי אז והיום זה שני דברים אחרים). כל התלונות שספגתי בצבא היו בקשר להופעת הצבאית. כך היתה גם האחרונה. העבירה: נעילת נעליים אזרחיות במיתקן צבאי. במישפט אחד אנסה להעיד על עצמי איוו חיילת הייתי. חיילת טובה ופקידה מעולה. אולם אישיותי לא סבלה תכתבים ומיסגרות נוקשות, וביחס להופעה נאה לא ויתרתי, ולכן נכנסתי לבסוף לכלא הצבאי. וזאת עלי להעיד: הסוהרות היו בחורות סימפאטיות, רגישות ומתחשבות. לא היו שום לסביות במחנה, כי אם היתה כו היתה בודאי מנסה עלי דבר (בחורה נאה אני, אם נקוט בלשון המעטה). ומכיוון שהתיידדתי עם כל האסירות, ידעתי את

כלשהו, קיבלה אותו מייד מידי הסוהרת, שלא לדבר על תחבושות היגיניות שכל אחת קיבלה מרגע כניסתה למיתקן. שעות ספורט היו, מקלחות היו, ספרים היו, ארור חות מלאות היו ויחס טוב היה. אם כך, מה היו סיפורי הבדים על סטאלאג החייליות בכלא 400?

אין אני יוצאת נגד הדברים שהתפרסמו, מכיוון שנעם לי לשהות במקום או משום שאני גאה שהייתי בכלא. נהפוך הוא, אני מצניעה עובדה זו עד היום. אולם הדעת אינה סובלת שקרים מוגזמים כל כך. ג. ד. תל-אביב

לשנות את ההימנון

בתור קורא ותיק של העולם הזה ברצוני להביע השתוממות על שמצאתם לנכון לפרסם בדיחה מפולפלת, בנושא כנס הנור דיסטים, שנאמרה ע"י הנשיא המיועד, יצחק נבון בחוג סגור, לדעתי אין פסול בכך שאישי ציבור משמיעים או מאזינים לבדיחה אבל אין לתת לדבר פירסום, מטעם כבוד הנשיא, וכבר ציין היר"ר החדש של רשות השידור, הפרופ' ראובן ירון, כי כל הקשור עם הנשיא חייב להיות מנוטרל מפירסומים הגוון אלה בכלי-התיקשורת.

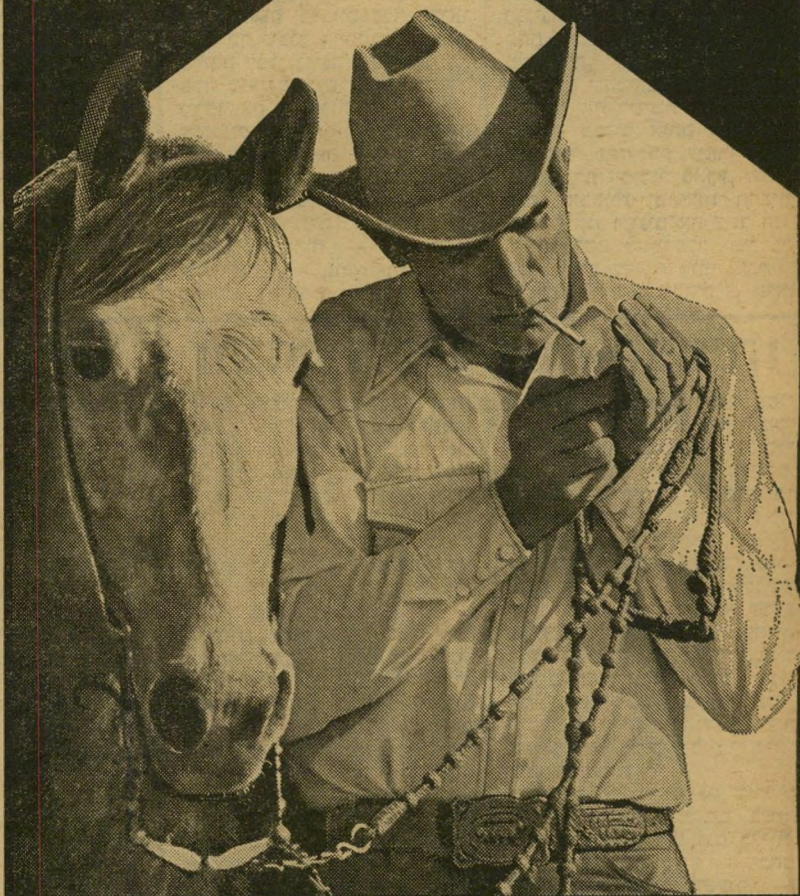
אגב, יש לי הצעה — ואיני בטוח אם היא תקבל — הנוגעת לסדרי ביקור הנשיא במדינות-חוץ: לנגן את ההימנון של אותה ארץ בצד שיר ה„בוסתן הספר" די". זאת משתי סיבות: הימנונו מיושן והוא מחזירנו אלפים שנה אחורנית, דבר שאינו מקובל בסטנדרטים של הימנונים בעולם הרחב. שנית, הנשיא המיועד לא יטען כי השיר אינו לטעמו.

משה נאווי, חולון

חופר אחריות

במדור פורום (העולם הזה 2120) פורסם מיכתב אנונימי תחת הכותרת: „לבנון — דעתו של ציין“. לאחרונה שמתי לב לתופעה של ריבוי מיכתבים אנונימיים של חיילים המתפרסמים בעיתונכם והמביעים את דיעותיהם הפוליטיות מבלי להזדהות בשם. לדעתי יש לראות תופעה זו בחומרי

Marlboro FILTER CIGARETTES

בואו אל הטעם, בואו אל מרלבורו הסיגריה הנמכרת ביותר בעולם

Capitol

יש לד אופי ?